Цана асобнага нумару 15 гр.

Przesyłka opłacona ryczałtem.

№ 78 (129). Вільня, Серада 26 Кастрычніка 1927 г. Год III.

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзіны апрача сьвята.
Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:
на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал., на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.
Для заграніцы удвая даражэй.
Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі
ВЫХОДЗЕ Ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Адказ на ўсе заявы.

Мы вельмі часта чуем заявы, як асабіста так і ў газэтах, выдатных палітычных кіраўнікоў і прадстаўнікоў польскага ўраду аб тым, што беларускі нацыянальны рух не ўціскаецца і, што як гэтакі, ён карыстаецца талеранцыяй ну і ўсякімі правамі.

Мы яшчэ зусім нядаўна чыталі заяву арцыбіскупа Яблжыкоўскага, які дазнаўся ад самага беларускага і літоўскага народу аб тым, што гэтыя народы ня хочуць уводзіць у касьцёл роднае мовы, бо задаволены польскаю моваю. Але-ж запраўднае жыцьцё паказала зусім нешта іншае... Дадзеі ў Жодзішках вось адказ на ўсе заявы рожных „талеранцыйных“ Палякаў.

Справа ў тым, што ў нядзелю 16 г. кастрычніка кс. Дроніч у Жодзісным каталіцкім касьцеле даў яскравы і выразны доказ польскае талеранцыі. Няўжо-ж ува ўсіх тых Палякаў, якія „талеруюць“ славамі адраджэнскі беларускі рух ды сыплюць заявы, што Беларусы здаволяны польскасьцю, ад тых падзеяў і таго скандалу, які стварыў кс. Дроніч, не пачырванее твар ад сораму?

Пасьля таго, як забралі з Жодзішак кс. Гадлеўскага і, за тое, што ён кахаў родны народ, пасадзілі ў макатоўскі катаржны вастрог, дык асірацеўшым парахвіянам далі кс. Дроніча—Паляка. Кс. Дроніч адразу распачаў паход проці беларускасьці, але-ж рабіў гэта неяк паступова, відаць, што ён думаў здушыць беларускую сьвядомасьць напрыметна... Але-ж гэта яму не ўдалося!... Тагды ўжо кс. Дроніч перайшоў у актыўнае наступленьне. Першым крокам ён радыкальна зьмяніў парадак набажэнства так, што выкінуў з касьцёла ўсю беларускасьць і прысягнуў, што ніякім правам не дапусьціць яе павароту.

Калі нехта хоча задушыць сабе падобнага і перад гэтым асьвядоміць аб сваім дзікім намеры сваю ахвяру, дык ясна, што ахвяра тая будзе бараніцца. Так і тут сталася... Па сваім старым звычаі Жодзішныя парахвіяне запяялі беларускія песьні. Гэта так знэрвавала кс. Дроніча, што ён проста адзічэў, страціўшы нятолькі духоўнае але-ж і чалавечае званьне. Кс. Дроніч накінуўся на парахвіян, пачаў тузаць некаторых жанчынаў, а пры гэтым праклінаў і лаяў прысутных няпрыстойнымі славамі. Пры гэтым зьвяртаўся да паліцыянта і, паказваючы каго, прыказваў арыштоўваць.

Відаць, што паліцыянт быў або разумнейшы за кс. Дроніча, або ня меў фізычнае сілы, дык прыказу ня выканаў. Але-ж у кс., відаць, было ўсё перадугледжана, відаць ён наперад зрабіў „бюджэт“ паліцэйскае сілы, бо праз самы кароткі час зьявіліся тры паліц. пастарункі ў поўным складзе. А тагды ўжо каля касьцёлу пачалі прасеіваць прысутных, якія заместа здавалення ў Доме Божым. атрымалі вялікія наганы і прыкрасьці. „Збадалі“ нешта вялікую колькасьць людзей, але-ж забралі толькі 17 чалавек. З гэтых 17-ці звольнілі з пастарунку 13 асобаў, а 4 адправілі ў павятовую паліцыю. За што? Толькі за тое, што кс. Дроніч сказаў: бярэце!... У лічбу арыштаваных папаў увесь прэзыдыум гуртка Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

Скажаце: Беларусы карыстаюцца нацыянальнымі правамі; скажаце: Беларусы ня хочуць беларускасьці! Ну, а здарэньне ў Жодзішках?

Вось адказ на ўсе заявы аб польскае талеранцыйнасьці.

Скарга.

Кітайскія справы.

Ваенны стан у Пэкіне ўмацаваны. Паліцыя мае праза кожнага грамадзяніна, які ідзе вуліцаю затрымаць і зрабіць вобыск. Палажэньне на фронце бяз зьмены. У руках арміі Чанг-Тсо-Ліна знаходзіцца чугункавая калея Пэкін-Гонг-Конг, тагды як войска правінцыі Шансі, асабліва, яго „лятучыя“ аддзелы далейшым цягам знаходзяцца ў правінцыі Чылі.

Паміж нанкінскім урадам і галоўнакамандуючым ханькоўскаю арміяй, наперакор весткам аб паразуменьні, паўстаў канфлікт. Нанкінскі ўрад выдаў праклямацыю, якою абвясьціў генерала Чанг-Сэн-Чы здрадвікам нацыянальнай рэвалюцыі, здрада яго выяўляецца ў прыналежнасьці да камуністых. Нанкінская армія атрымала прыказ распачаць ваенныя дзеяньні проці арміі гэн. Чанг-Сэн-Чы. У раёне Вуху ўжо здарылася першая бойка. Армія Чанг-Сэн-Чы адступіла.

Згодна вестак атрыманых у Лёндане, кітайскія нацыянальныя дзеячы ў Ханькоў і Нанкіне імкнуцца ўстанавіць адзіны фронт для барацьбы з Чанг-Тсо-Лінам. Праціўнікаў гэтага аб'яднаньня—камуністых, пастаноўлена выключаць з Куомінтангу. Куомінтанг павінен быць не камуністычнаю, а нацыянальнай партыяй. Так што бедных камуністых усьцяж ганяюць, бо згодна Лёнданскіх вестак і Чанг-Тсо-Лін таксама тасуе рэпрэсыі адносна камуністых. У Пэкіне арыштавана 8 камуністых, якія быццам імкнуліся ўзарваць масты, каб перашкодзіць атпраўцы войск проці арміі правінцыі Шансі.

Калі кітайская буржуазія баіцца сваіх камуністых, дык за тое, як відаць, дык вельмі кахае чужых капіталістых. Група ангельскіх капіталістых атрымала ад Чанг-Тсо-Ліна дазвол на здабычу золата ў манджурскіх капальнях, Японія, якая зьяўляецца амаль-што запраўдным валадаром Манджуры не праціўіцца гэтаму. Відаць што капіталістыя бяз розьніцы нацыянальнай і дзяржаўнай прыналежнасьці ідуць агульным фронтам проці кітайскіх народных масаў, якія імкнуцца да вызваленьня з пад чужацкага панаваньня і з пад панаваньня роднае буржуазіі.

Рэзалюцыі канфэрэнцыі Бел. Сялянскага Саюзу ў Браслаўі.

У нядзелю 23 кастрычніка с. г. у м. Браслаўі адбылася канфэрэнцыя запрошаных сяброў Беларускага Сялянскага Саюзу з Браслаўскага павету. На канфэрэнцыі былі 33 прысутныя сябры.

Пасьля разгляду парадку дня былі прыняты наступныя рэзалюцыі:

1) Выслухаўшы даклад пасла Сойму гр. Ярэміча, канфэрэнцыя Беларускага Сял. Саюзу Браслаўскага павету выражае яму найшчырэйшую падзяку за арганізацыю канфэрэнцыі ў Браслаўі і адначасна прызнае, што дасюляшняя і цяперашняя тактыка Ц. К. Б. С. С. была і ёсьць правільнай дзеля таго што толькі Бел. Сял. Саюз ідзе правільным шляхам і бароніць інтарэсы бяззямельнага і малазямельнага беларускага сялянства, адначасна Канф. Б. С. С. Бр. павету выражае шчырую падзяку і Ц. К. Б. С. С. за яго інтэнсыўную працу на ніве барацьбы за ідэю і інтарэсы сярмяжнага народу.

2) Канфэрэнцыя Бел. Сял. Саюзу Браслаўскага павету даручае Бел. П. Кл. дамагацца аб якнайхутчэйшым роспуску Сойму і Санату і вызначэньня новых выбараў, а Ц. К. каб дамагаўся стварэньня найшырэйшага блёку ўсіх нацыянальных меншасьцяў.

3) Канфэрэнцыя Б. С. С. Браслаўскага павету рашуча пратэстуе проці праектаваных пасламі з П. П. С. Явораўскім і Вызваленцам Путкам самаўрадовых законаў, паводлуг катофых сялянін Беларус пры такіх-жа законах ня будзе мець магчымасьці ўвайсьці ў самаўрадовыя ўстановы. Канф. Бел. Сял. Саюзу Браслаўскага павету даручае свайму прадстаўніцтву ў сойме рашуча змагацца з прапанаванымі ўставамі.

З жыцьця Польшчы.

Водгукі пазычкі.

У гутарцы з карэспандэнтамі нямецкіх газэтаў віцэ-дырэктар Польскага Банку заявіў, што амэрыканскі кантралёр будзе ў Польшчы ў працягу трох гадоў. Так, што цяпер ужо ведама на які час „вольная“ Польшча надпала пад дыктатуру амэрыканскіх банкіраў.

Дагадкі і згадкі.

Варшаўскія польскія газэты падаюць весткі, што ўрад прыгатовіў расьпісаньне даходаў і выдаткаў на бюджэтны 1928/29 год. Быццам гэты бюджэт, разам са справаздачаю аб выкарыстаньні бюджэту за 1927/28 год, урад падасьць Сойму на разгляд 31 г. кастрычніка. А калі гэтак, Сойм яшчэ трохі папрацуе перад сваім заканчэньнем. Паўнамоцтвы гэтага Сойму канчаюцца 28 лістапада с. г.

Зьезд абшарнікаў у Ябланкове.

У Ябланкове ў Галіцыі, у пана графа Дзедушыцкага пры ўдзеле палкоўніка Слаўкі— ад'ютанта марш. Пілсудскага, адбыўся зьезд галіцыйскіх зубраў-абшарнікаў. Як пішуць газэты, зьезд гэты меў „прыватны характар“, але-ж на ім абгаварываліся палітычныя справы дзяржаўнага значэньня. Пасьля дыскусіі, сабраныя абшарнікі, (так і піша віленскае „Slowo“), у адчуваньні дзяржаўна-творчай энэргіі і сілы заяўляюць, што польскае абшарніцтва бярэцца за палітычную працу, каб паддтрымаць урад марш. Пілсудскага ды пацапіць усіх тых, хто знаходзіцца ў апазыцыі да сучаснага ўраду. Дык знача, як відзім, урад марш. Пілсудскага зьяўляецца абшарніцкім...

Даўгі Польшчы.

У сувязі з толькі што падпісаным дагаворам аб пазычцы газэты пішуць, што Польшча вінавата іншым дзяржавам агульнаю лічбаю на кожнага жыхара сваей дзяржавы па 16 даляраў, г. зн. па 145 злотых калі лічыць на польскія грошы.

Гэтыя цыфры гавораць самі за сябе, але-ж нашаму сялянству дзіўна, куды польскія ўрады дзявалі толькі грошай?

Кукаюць бяз Кука.

Як ужо ведама, польскі консул у Лёндане не даў дазволу павадыру ангельскіх вугляконаў прыехаць у Варшаву на міжнародавую канфэрэнцыю вуглякопаў.

Даведаўшыся аб гэтым польскае міністэрства дало расьпараджэньне консулу не тварыць перашкодаў Куку на прыезд у Варшаву, але-ж Кук прынцыпова не згадзіўся з гэтым і на конфэрэнцыю не паехаў. Такім парадкам канфэрэнцыя ў Варшаве хоць і кукае але бяз Кука, бо ангельскае дэлегацыі няма.

НАВІНЫ.

— Справа Астроўскага. Віленскае „Slowo“ піша, што б. дырэктар беларускае гімназіі п. Р. Астроўскі выклікаецца на суд за справу, якою ён вінаваціцца ў тым, што недапусьціў п. Студніцкага самачынна захапіць памешканьне беларускае гімназіі. Дык дзеля гэтага прывязьлі гр. Астроўскага з Вронкаў у ланцугох разам з нейкім уталоўным праступнікам. Аб гэтым мы ўжо пісалі.

— Спэктакль у Гімназіі. У суботу 22 г. кастрычніка віленскі гуртон Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры наладзіў спэктакль-вечарыну. Адыгралі п'есу ў трох актах „Пан Міністар“ Фр. Аляхновіча.

Ігралі гр-кі Зімавец і Будзька і гр. гр. Пецюкевіч, Тарасэвіч, Б. Стэповіч і Найдзюк. Кожны з гэтых артыстаў-аматараў выканаў прыгожа свае ролі, што пакінула вельмі мілае ўражаньне.

Пасьля спэктаклю адбыліся агульныя танцы да 2 гадзіны ночы.

Хочацца адзначыць, што гэта было першае выступленьне віленскага гуртка Інстытуту Г. і К. Стаяла на перашкодзе гэтаму адсутнасць памешканьня. На гэты раз Вілен. Белар. Гімназія пашла на спатканьне гуртку, а цераз гэта галоўная перашкода была адхілена.

Удачная проба вельмі добра адбілася на самых артыстах, якія і ўдалейшым маюць на мэце наладзіць некалькі такіх спэктакляў. Для гэтага маюць на мэце падгатаваць п'есы Фр. Аляхновіча „Дзядзька Якуб“ і Ст. Грынкевіча „Жаніства па радыё“.

Жадаем нашым маладым артыстам пасьпеху ў іх працы для пашырэньня беларускай культуры і развіцьця сваіх здольнасьцяў!

— Выступленьне Беларускага Народнага Тэатру у Вільні. У нядзелю 23-га кастрычніка Белар. Народны Тэатр Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры зрабіў першае сваё выступленьне ў Вільні. На сцэне была адыграна „Паўлінка“ ў 3-х актах, пяяў хор і дэманстраваліся беларускія танцы: „Лявоніха“ і „Юрачка“.

Спэктакль прайшоў нязвычайна ўдала як збоку ігры і поўнага задаваленьня публікі, так і ў значэньні Касовым.

— Адмова легалізацыі. Міністэрства Унутраньніх справаў адмовіла легалізаваць „Беларускае таварыства літэратараў і артыстаў заходняй Беларусі“ і „Саюз беларускіх вучыцялёў“.

— Эпідэмія праступкаў на пошце. У Баранавічах на пошце, рэвізыйная камісія выкрыла, што два высокія ўрадоўцы тэй пошты укралі 20 тысяч злотых.

У Мёрах таксама ўкрадзена 3.400 злотых. Арыштавалі нейкага Лісоўскага, які вінаватым сябе ня прызнаў.

У Марцінканцах арыштаваны начальнік пошты у Парэччы Лепкоўскі які натварыў праступкаў.

Што дзеецца ў сьвеце?

Справа Шварцбарда.

Справа Шварцбарда які забіў Пятлюру разглядаецца далей парыскім судом. Калі прызнаюць Шварцбарда вінаватым дык яму пагражае кара, асуд на сьмерць.

Справа нямецкіх вуглякопаў.

У справу забастоўкі нямецкіх вуглякопаў умяшаўся ўрад, які цераз арганізаваную ім камэру згоды, вырашыў справу гэтак, што вуглякопы атрымаюць надвышку платы 60 пфэнігаў на дзень. Гаспадары капальняў на гэта не згаджаюцца, дык урад абвясьціў, што пастанова камэры згоды абавязкава для абодвых бакоў. Работнікі пастанову прынімаюць.

Рэкордовая прамова.

Турэцкі прэзыдэнт Кемаль-паша на паседжаньні турэцкага сойму гаварыў у працягу шасьці дзён па шэсьць гадзін. Агулам ён прагаварыў 36 гадзін. Усё тое, што высказаў ён гэтаю 36 гадзіннаю прамоваю, сойм прыняў бяз ніякае спрэчкі.

Спрэчкі ў Англіканаў.

У Лёндане, у Саборы сьв. Паўла паўсталі спрэчкі паміж староннікамі новага і старога веравучэньня ў англіканскай царкве. Справа ў тым, што наперакор старому хрысьціянскаму вучэньню аб тым, што ўвесь род чалавечы ідзе ад Адама, бірмінгамскі япіскап д-р Барнэс вучыць, згодна тэорыі Дарвіна, што людзі зьявіліся ад малпы. Гэтым „малпіным“ вучэньнем касуюцца асновы хрысьціянскага рэлігійнага навучаньня.

Юрыдычныя порады

ў Беларускім Інстытуце Гаспадаркі і Культуры.

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры арганізаваў Юрыдычную Сэкцыю, якая мае на мэце даваць порады сялянству ў рожных справах, як цывільных, так і палітычных.

Юрыдычная Сэкцыя Інстытуту знаходзіцца пад кіраўніцтвам спэцыялістага юрыста і затым порады будуць насіць цалкам характар адвакацкіх порадаў. Порады можна атрымліваць на месцы ў Вільні асабіста, а таксама дарогай карэспандэнцыйнай. **Кожная парада, як вусная, так і лістовая каштуе 50 грошай.** Незалежна ад порадаў Юрыдычная Сэкцыя Інстытуту, на жаданьне Інтэрэсантаў, можа арганізаваць судовую абарону ў цывільных і палітычных справах, якія разьбіраюцца, як на месцы ў Вільні, так і на правінцыі.

Зварачацца на адрэс: **Вільня, Завальная 6—5, Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры, Юрыдычная Сэкцыя.**

ЯКУБ КОЛАС. 10)

Сымон Музыка.

Поэма.

(Працяг).

Унь у сьвет бяжыць гасьцінец,
Над ім сьцелецца смуга.
Навакол ляжаць прасторы,
Тчэ ім наміткі туман,
І замлелі ў хлебным моры
Хвоя тая і курган...
Знаць, ня вернецца ніколі,
Там чужыя рубяжы,
А на ростанях—таполі
Ды збуцьвелыя крыжы.
Куды-ж ён пашоў? куды?
Дзе лягла яго сьляды?
Нікнуў зорак блеск халодны,
І сьвятлеўся неба край;
Лёгкі пар, туман ухсодны,
Апяразваў лес і гай;
А Сымон, ачараваны
Гэтай раніцы красой
І выпадкам нягаданым
Добрай ночкі веснавой,
Сам ня ведаў, што з ім, дзе ён,
Проста чуў, што ён шчасьліў,
Чымся новым быў авеян,
Новых сілак чуў прыліў.
Ён пазнаў тут асалоду,
Ён пазнаў тут новы сьвет,
То, чаго ня ведаў зроду,—
Ласкай хлопчык быў сагрэт.
Ён цяпер, бы на граніцы,
На высокім рубяжы;
Па адзін бок—блеск дзяньніцы,
Па другі—цьма, дзе ён жыў.
Ён цяпер—бядак, убогі,
Выклікае толькі жаль.
Ці-ж зачынены дарогі
У той край, у тую даль,
Дзе здабыць ён можа долю,
Шчасьце талентам здабыць?
Ён жаданьням дае волю,
Ён, як людзі, хоча жыць.
Азірнуў ён і абмерыў
Далі, ветлыя палёў,
Сіле ён сваей паверыў,
Зову новых галасоў.
І Сымонка азірнуўся
Кій-крывулю свой узяў,
У бок дому павярнуўся,
Ганну ў сэрцы павітаў.
„Будзь шчасліва, краска-зорка!
Не пагардзіла ты мной
І ў маёй ты долі горкай
Будзеш зданьню дарагой.
І вы будзьце ўсе здаровы,
Будзь і ты здароў, дзядок.
Няхай к вам з набыткам новым
Новы зьявіцца дзянёк!“

II

Я пайду, адзін пайду я.
Вольны вецер хай гадуе
Мае думкі, мае мары,
Мае песьні, казкі-чары.
Я пайду, міну лясочкі,
Што чарнеюць, нібы бровы:
Там пабачу я сьвет новы,
Там пацешу свае вочкі,
Там другія ўчую словы...
Я міну, міну лясочкі.
За лясочкамі за гаем
Далі, лёгшы сінім морам,
Вабяць душу мне прасторам
І чаруюць новым краем,
Клічуць к нейкім новым зорам
Далі, зьвеглыя за гаем.
На прасторы сэрцу люба.
Прывітаюць мяне краскі
І мне будуць баяць казкі,
Мне ўсьміхнецца постаць дуба
Чараў поўная і ласкі,—
На прасторы сэрцу люба.
Пабяжыць у сьвет дарога
Праз узгоркі, праз лагчынку;
Будзе ветрык гнуць былінку,
І навеюць думак многа
Мне пра мілую дзяўчынку
Далі тыя і дарогі.
Я пайду, адзін пайду я.
Няхай дзед сабе сярдуе:
Я яму цяпер ня служка—
Сам сабе хачу быць панам,
Разлучыцца ўжо пара нам.
Вольным быць хачу, як птушка.
Ціхай равінкай, да сонца,
Хлопчык выбраўся з двара,
Ідзе ён у сьвет бясконцы
Пашукаць таго дабра,
Каб зьмяніць свой лёс паганы,
Новым спосабам зажыць,
Каб увагі і пашаны
Перад ёю заслужыць.
У Сымонкі плянаў многа.
О, ён слаўна зажыве!
Гэта новая дарога
Родзіць мары ў галаве..
Па бакох палі ляжалі,
Пападаліся гаі,
І дарогі прабягалі
Чыста срэбра-ручаі
І шчасліва беглі далей
Між высокіх беражкоў,
Гаманіла хвалька з хваляй
Сьпевам роўным галасоў,
Хлопцу ў душу закідалі
Водгук згоды і спакой;
Іх алешыны віталі
І ад сонейка хавалі
Стаўшы дружнаю сьцяной.
Беглі сьцекні між жытамі
Па пагорках, па лагох,
І зьвяў гожа васількамі
Поля жытняга разлог.
Шоў Сымон адзін свабодны
І нязьвязаны нічым.
Чуўся ён і полю родным
І тым хмаркам веснавым
І вітаў іх, ім сьмяўся
Падарожны малады
І ціхутка ў іх пытаўся:
„А вы, мілыя, куды?
Дзеткі сонца, і зямлі,
Клопат, думкі,—усё пазбыта,
Вас нягоды абышлі“.
А дарога у пяць нітак
Павіваецца, бяжыць,
Наабапал з ёю жыта
Каласкамі гаманіць,
І бягуць-бягуць малюнкі
Поля, лесу і лугоў,
І ляжаць, бы тыя стрункі,
Зелень-засевы шнуроў.
А вось там, на павароце,
Дзе высокі крыж стаіць,
Яблык вежы ў пазалоце
Зьзяе ў небе і гарыць.
Хлопчык дальш ідзе дарогай.
Сонца стала прыпякаць.
Разважаць пачаў убогі,
Дзе-б спажывы пашукаць.
У бок сьцежка павярнула,
Лёгшы згрэбнаю дугой,
А з-за дрэў страха зірнула
І два коміны на ёй.
Падышоў Сымон—карчомка
Са стадолай і дваром.
Добры ўсім вядомы Шлёмка
Быў даўно тут карчмаром.

Гаспадарскі аддзел.

З практыкі кармленьня кароў у Даніі.

(Канчатак).

Апісаўшы кармы, якімі ў Даніі кормяць кароў*) пяройдзем цяпер да парадку кармленьня кароў. Датчане, пры кармленьні кароў, заўсёды трымаюцца строга аднаго часу і аднаго парадку дачы корму. Кормяць яны кароў па базе. Спачатку даюцца сытыя кармы, потым караньплоды і ў канцы—грубы корм.

Усе жыхары там аб'яднаны ў скатаводныя таварыствы, дзяржаць на свой кошт інструктароў, якія аб'ежджаюць дацкія гаспадаркі, даюць рады, чытаюць лекцыі і г. д.

Наагул, дацкія сяляне так дагдядаюць сваіх кароў, што наш селянін і, ня будучы ворагам поступу ў сельскае гаспадарцы, зьдзівіўся-бы гэтаму. Каб не запамінаць, што трэба дацкаму скатаводу рабіць, там у кожным хлеве вывешана табліца з правіламі, якіх дацкі селянін строга прытрымліваецца. Вось, напрыклад, у Ютляндыі можна ўбачыць на сьцяне ў хлеве такую табліцу з правіламі:

1) З каровай абыходзься ласкава, ня бі яе, ніколі не палохай. Сьвіней у кароўнік ня пускай ніколі.

2) Вокны, фанары і іншыя прылады трымай у чыстаце і парадку.

3) Паветра зьмяняй часьцей.

4) Дэй цяплыню ў кароўніку каля 12 град.

5) Не шкадуй подсьцілу.

6) Чысьці хлеў ня менш двух раз у дзень і не тады, калі кароў кормяць ці дояць.

7) Падвяжы хвост карове, каб ён ня пэцкаўся.

8) Трымай сваю скацінку ў чыстаце.

9) Перад дойкай выцерай вымя сухім, чыстым і мягкім ручніком.

10) Дай чыстымі, сухімі рукамі, дзеля чаго перад дойкай не ляніся вымыць рукі.

11) Пасудзіну і цадзілку трымай у чыстаце.

12) Малако шчыльна не закрывай, а пускай да яго сьвежага паветра.

13) Малако, зараз-жа пасьля дойкі, стаў у сцюдзёную ваду, якую часта зьмяняй.

14) Калі трэба, малако замарожывай.

15) Ня зьмешвай малако двух удояў да таго часу, пакуль'яно не астыне.

16) Студню ад хлява капай далёка і сьцеражыся, каб у яе не зацікала вада зьверху.

Усе гэты правілы Датчане выпаўняюць строга, а перадавыя гаспадары пайшлі яшчэ далей. Каб каровы не прастуджваліся, сяляне ня толькі трымаюць іх у цёплым хлеве, але пакрываюць пашытымі з палатна, ці сукна пакрываламі.

Якую-ж карысьць яны за гэта атрымліваюць?

*) У гэтым нарысе мы разглядвалі толькі тыя кармы, якія можна лёгка знайсьці і у нашай гаспадарцы

Весткі з Краю.

Праца новае Рады.

(М-ка Лужкі, Дзісьненскага пав.).

Пастанова валаснае Рады ў м. Лужкі. 30 верасьня 1927 г.

„Пасьля разгляду бюджэтных справаў і некаторых дагавораў на выкананьне розных работаў, як то: будова школы ў Ізабэліне, брукоўка рынку, закупка матэрыялу. Валасная Рада заўважыла, што б. войт п. Я. Жэлігоўскі наразіў воласьць на паважныя страты сваей неактуальнай працай, як то:

1) Страха была прынята з тым, што мела быць папраўляна, але-ж былы войт Жэлігоўскі ўрэгуляваў рахунак без паўторнага прыёму.

2) Вапна была закупляна без таргу і былі заплачаны найвышэйшыя цэны.

3) З масты ў бок Путраніцы былі аддадзены без таргу па 30 зл. кожны, якія можна было збудаваць за 40 зл.

4) Дагавор на брукоўку рынку не датасаваны да бюджэту, а бароніць інтарэсы прадпрыемчыка.

5) Дагавор з Лаўацкім на сталярскія работы падпісаны без таргу па найвышэйшых цэнах".

Як відаць з вышэй падаванага п. Жэлігоўскі Язэп будучы на становішчу войта наразіў гміну на страты, а таксама сьцьвярджана, што названы і на становішчы, якое займае цяпер (сэкратар воласьці) працуе некарысна для воласьці, як-то: ня можа сужыцца з урадам валасьці, войтам і наагул, як пісар воласьці, дык толькі займае гэтае становішча сваею асобаю, а не дзейнасьцю.

Валасная Рада дагледзіўшы вышэй падаванае просіць п. старасту аб звальненьні сучаснага пісара Жэлігоўскага з воласьці Лужкі.

Увага: За пастанову Рады галасавала 10 радных з 13 прысутных. За пастанову галасавала 8 Беларусаў, 1 Жыд і 1... асаднік. Устрымаліся ад галасаваньня: войт, абшарнік Драздовіч і Беларус Бабіч, які ўжо гэта трэці раз здрадзіў Беларусаў: пры выбарах войта і радных у Соймік. Радны Бабіч прайшоў у Раду па сьпіску сялян, дык няхай сяляне ведаюць, што іх выбарны прадае іх інтарэсы.

Авадзень.

Ад Рэдакцыі. Аўтару гэтае карэспандэнцыі за прысланы матэрыял шчыра дзякуем. Частку, як відаіце, карыстаем. Рэшту скарыстаем у наступным нумары газэты. Просім пісаць часьцей.

Вашыя пытаньні адносна раднага гр. А-ча перадалі ў юрыдычную сэкцыю Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры, адкуль Вы і атрымаеце адказ.

Інтэлігэнтнасьць хама-ката.

(Пружаншчына).

У м. Се—цу ёсьць адна начальственная асоба п. Г., які пнецца, каб лічылі... інтэлігэнтам. Усякаму, ды кожнаму пры сустрэчы напамінаець аб гэтай сваей „інтэлігэнцыі". Але-ж у авечай скуры,—гэтага пана,—воўчая натура, дык якімі-бы спосабамі ён не распаўсюджваў сваю інтэлігэнтнасьць, часамі, міма ўласнай волі, пакажацца перад усімі ўся нізкасьць і подласьць яго хамскае душы.

Аднаму з сялян, гр. Я. С. пан „інтэлігэнт"—адвёўшы ў цёмны куток—запрапанаваў гэткі уклад:

—„Скажэце пане С. у каго з ведамых вам асобаў па вёсках ёсьць... аружжа?.

— „Хто іх ведае, паночку, здаецца ня чуці ў нікога з маіх знаёмых.

— „Э—э, што там за гаданьне, я-ж ведаю, што ёсьць. Вы дарма мне не скажаце; а я Вам заплачу і ніхто ня будзе ведаць аб гэтым".

— „Не, пане. Прыпусьцім, што я ведаю, дык дзе-ж у мяне сумленьне, каб я тапіў свайго суседа ці знаёмага?!"

— „Сумленьне? Абы грошы, а сумленьне што!"

Так-то, паночку! Інтэлігэнтнасьць ад хамства адрожніць, як аказваецца, ня так-жа і трудна! Бой.

Зьезд „працоўных".

У нядзелю 16.X. 1927 г. ў м. Браслаўі адбыўся зьезд польскай палітычнай партыі „Partji Pracy". Чулі аб гэтым зьездзе і нашы сяляне Беларусы, а нават некаторыя думалі, што „Partja Pracy", гэта партыя працоўнага народу. Глыбока мыліцесе браточкі. Праўда, гэтая „Р. Р." асабліва ў апошнія месяцы надта пачала працаваць у нас на Беларусі, але-ж яна працуе не

Пішучаму гэтыя радкі вядома адна гаспадарка ў Даніі ў $3^1/_2$ дзес. зямлі, з якой гаспадар дастае даходу 1.671 рубель золатам.

Вось чаго дасягнулі Датчане. І ў нашай гаспадарцы можна дабіцца вялікіх пасьпехаў, калі мы пачнём перабудоўваць сваю гаспадарку, як таго вымагае час. Трэба і нам не шкадаваць месца на полі, (хаця-бы ад гэтага і паменшылі пасеў жыта) для караньплодаў, траў, што дасьць магчымасьць павялічыць удой, а малочныя прадукты шмат ляпей акупяць працу гаспадара.

Вядома, што наша масла ніхто ня хоча купляць, бо для гэтага трэба сэпаратар, які можа купіць супалкай. Трэба і нашым гаспадаром закладваць малочныя арцелі. Арцель лёгка можа купіць усе прылады і лепш выраблЯць добрыя прадукты. Хай не палохае нашых сялян, што яны сягоньня ня маюць малака. Арцель, даючы гарачыя грошы, прымусіць яго знайсьці ў сваей гаспадарцы лішку малака.

Вось чаму нас, сяляне, вучыць Данія. Пара і нам пайсьці па гэтаму шляху, тады і мы станем такімі самымі багатымі. А дзьверы ў багацтва адчынены для кожнага; рупнейшы ўвойдзе першы. Ж.

Шлёму лаялі і білі,
Ды ня моцна не са злом,
Бо яго так любілі,
Ня міналі яго дом.
І то: як з ім не паладзіць?
Як-бы ты ні быў з ім груб—
І пасудзіць і парадзіць
Ды і выпіць даць ня скуп,
Абы толькі былі грошы,
Няма грошай—напавер,—
Адным словам, жыд харошы,
Толькі й ты яму адмер.
Дык ня дзіва, што да Шлёмы
Плыў народ, як у касьцёл;
Шоў і свой і незнаёмы,
З хутароў ішлі і з сёл.
Тут пасэсар, арандатар,
Дробны шляхціц важны пан,
Хто папіць, гульнуць аматар,
Кожны міл быў і жадан.
Затрымаўся тут Сымонка:
Ці зайсьці яму, ці не?
Паглядзеў—пуста скарбонка!
„А што зробіцца тут мне?"
Хоць ня сьмела, ды ступае
На карчомны ён парог
І са страхам азірае
Гэта логава-бярлог.
Удоўж сьцен стаялі лавы;
За сталом гурткі людцоў,
На сталох—сляды патравы:
Хлеб, агрызкі селядцоў.
Пры бутэльках гоман яркі,
Там і цесьць, і сват, і кум;
З рук у рукі ходзяць чаркі,
А ў галовах бродзіць шум.
Пах гарэлкі, дым махоркі
Зьвіс пад столлю, як туман
І ад сьмеху і гаворкі
Дрыгаціць карчма-майдан.
— Го, музыка тут, музыка!
А ну, хлопча,—тра-ля-ля!
Патанцуем, сват Грамыка,
Каб аж бухала зямля!—
А музыка—дух у пятах:
Як залучаць тут—бяда!
Людзі п'яныя—варьяты,—
Аж бярэ яго жуда.
Але тут падскочыў Шлёма.
— Ну й чаго збаяўся ты?
Тут у карчме мы ўсе дома!
А ты-ж можа не сьвяты?
Ідзі далей—месца хваціць,
Ну ня бойся: не зьядуць!
Пайграй-жа, пане браце,
У кішэню накладуць!—
Павярнуў Сымонка крута:
— А чаго-ж баяцца тут?—
Міг адзін, адна мінута—
Талент вынесе на суд.
Вынуў скрыпку, смык падмазаў
Ды па струнах як цаўеў—
Ціха стала ўсё адразу,
Моўкне бура галасоў.
Павярнуліся галовы
У той бок, дзе граў Сымон,
І спыніе ўсе размовы
Гэтых струн прыўдалы звон.
Поўна карчма тога звону,
Ён як рве берагі,
І ківае ў такт Сымону
То адзін тут, то другі;
А як пусьціць лад вясёлы,
Забірае рух мужчын:
Разгарнуў Грамыка полы,
Казака йдзе сам-адзін;
І самога нават Шлёму
Забірае гэты рух,
Падае кійкі другому.
А сам кажа толькі: „ух!"
Вышла Хава, жыдзяняткі
Пазьбягаліся сюды,
Ходзяць плечы іх, лапаткі
На вясёлыя лады.
Кончыў граць, скідае шапку—
Даказаў сваё-ж такі!
І працягвае ён лапку—
Зазьвінелі медзякі.
Адараюць хлопца шчыра
І грашыма і дабром,
А Грамыка даў паўсыра
І дзесятку серабром,
А ў агульным шуме-крыку
Выхвалялі яго ўсяк.
— Чый ён, жэўжык? Ось музыка!
Ось, пэякроў яго, мастак!—
Першы крок—пачатак справы.
Слова Шлёмы самаго.
Штосць прамовіўшы да Хавы,
Ідзе Шлёма да яго.
— Слухай, хлопча, мой малойчык!
Хочаш нештачка ты знаць?
Да мяне зайдзі ў покойчык:
Маю штосць табе сказаць.—
Што-ж ён скажа? знаць цікава!
Трохі цяміць і Сымон,
Бы й на лад выходзіць справа,
І ў пакойчык ідзе ён.
Запхаміўшы грошы ў жмені,
Ён вашоў у той пакой;
У пакоі страхаў цені
Мільгатнулі талакой.
Вочы ўзьняў ён, што за дзіва?
А які-ж там гэта дзед?
Чаго ён глядзіць так скрыва?
І дзіўны-ж такі партрэт!
Пойдзе ўлева, стане ўправа,—
Рабін поглядам жывым
Так і цягнецца за ім!
Вось праява, дык праява!
Хіба ўгневаны ён чым?
Але валіць тут кагалам
Племя Шлёмава ў пакой
І пастала цесным валам
І гудзе наперабой
То з Сымонкам, то з сабою,
А з іх самы дасьціпны
Бярэ скрыпку і рукою
Дакранаецца струны;
І ня рад Сымон тэй чэсьці
І кампаніі такой,—
Хоць-бы ногі як унесьці,
Горш астрога той пакой!
А той Хаім змайстраваўся,
Каб і смыкам павясьці,—
Тут Сымон усердаваўся
Ды стаў Хаіма трасьці,
Хаім толькі скаліць зубы,
Скрыпку ўжо бярэ Абрам.
— Го, Абрамка! го, мой любы!
Скрыпка кажа—ці-ра-рам?
Ён да скрыпкі здольнасьць мае...
Ну, пашлі вы! вон! авэк!—
Шлёма новы тон прыймае,
Шлёма спрытны чалавек!
— Вось паслухай мяне, Шлёму:
Знаю, хлопча, я твой хлеб!
Кепска жыць вось так бяз дому,—
Я ўсё бачу, я ня сьлеп.
А ты-б мог жыць так, як трэба,
Мець прыпынак, пэўны кут,
І па бораду мець хлеба
І ня мець вось гэты бруд.
На табе-ж адно лахмоцьце,—
Уй, які халат-рызман,
На цябе зірнуць страхоцьце,
І сам высах, як таран.

(Далей будзе.)

на карысьць нашага Беларускага сярмяжнага Народу, а толькі на карысьць сваю, г. зн. на карысьць абшарнікаў і ўрадаўцаў. Можна ўжо і з гэтага перакавацца, што на зьездзе ў Браслаўі ня былі запрошаныя, ані прысутныя хто-колечы з сялян, а толькі самыя ўрадоўцы і абшарнікі. Галоўныя з прысутных на зьездзе: дэлегат з галоўнага ўраду „Р. Р.“ п. Ф. Сьвідэрскі—абшарнік з Дзісеншчыны, В. Унятыцкі—заступнік старасты Браслаўскага павету, В. Рытэль—начальнік Касы Скарбовай у Браслаўі, I. Барбурскі—рэфэрэнт ураду скарбовага ў Браслаўі, Козелл—абшарнік, А. Рамаyоўскі—рэфэрэнт вайсковы браслаўскага стараства і іншыя панкі ды ўрадоўцы. Адным словам каго толькі захочаце, то знойдзеце на гэтым зьездзе: таго, каторы карае нас за скаціну, што ўзойдзе на яго поле, таго, каторы карае нас за ненавязаньне сабакі, таго, каторы прысылае наказы платнічыя, таго, каторы сабірае ад нас грошы па наказах і г. д. Значыцца, усе „прыяцелі“ мужыка-Беларуса. На гэтым-жа зьездзе выбралі павятовы ўрад „Р. Р.“, у склад каторага ўвайшлі: Рытэль, Барбурскі, Раманоўскі, Шабоўскі, Кэншынскі і Козелл. Добры ўрад. Ну папрабуй, Беларускі Народзе, да яго дступіцца па якія-колечы інфармацыі і чакай вякамі ад яго чагось добрага дый наагул ад гэтай партыі. Назоў партыі то прыгожы, але-ж хто ў ёй сядзіць, той хоча працаваць на сваю карысьць коштам селяніна-Беларуса і з ягоных рук працы паядаць плады крывавых мазалёў.

Кароль Цыбук.

Вось дык парадкі!

(Пружаншчына).

Гарох Аляксандар, селянін вёскі Утраны, Селецкае воласьці, два месяцы прасядзеў у пружанскім вастрозе за пераход граніцы.

У часе гэтай адседкі з „Суду Пакою“ ў Бярове Картузкай прыйшла праз воласьць і солтыса на імя Гароха павестка, паклікаючая яго ў характэры сьведкі, у нейкай справе, у суд. Павестка, па вышэй паказанай прычыне, Гароху ня была даручана.

Але вось, праз нейкі час, па звальненьні з вастрогу, Гарох атрымлівае з воласьці паведамленьне, што ён за „niestawiennictwo“ ў суд пакараны 25 злотымі штрафу.

Вось дык парадкі! Бой.

Браты Сяляне Беларусы!

(Заклік з вёскі).

Кожнаму з вас вядома, што работы земляроба ўжо канчаюцца. Настала мокрая нудная восень; но і на двары ўжо зіма, са сваімі страшэннымі марозамі і доўгімі начамі... А цераз гэта шмат у каго зьявілася многа вольнага часу, асабліва вечарамі. Дык, што-ж рабіць селяніну ў гэтакую нудную і прыкрую пару? Няма чаго. Заробкаў карысных для нас сялян няма ніякіх. Ну дык застаецца толькі спляісьці якія лапаць, абайці—пакарміць жывёлу, і што ёсьць пад'еў, ды на бок. А калі ня так, дык пераядаючы тое, што запрацаваў улетку, як няма чым заняцца, сабраўся грамадой у хату на вёсцы і давай галдзець абы-што да глыбокай поўначы, а не, дык карты, ці шмат горшага чаго, выробляць..

Дарагія браты сяляне! Хто з вас крыху сьвядомы, хто з вас жыве ў нядолі, у крыўдзе і зьдзеку, дык памятайце, што таму, такія групіроўкі для каратаньня часу і доўгай нуднай зімы, вельмі шкодна! Для вас самых Беларусы-сяляне, а так-жа вашых адраджэнскіх ідэалаў!... А каб заняцца ў лютую нудную зіму і каб скарыстаць вольныя гадзіны, якіх у тую пару бывае часам многа, дык раю вам і клічу, як родных братоў, усіх сялян Заходняе Беларусі, паслухайце!... Выпішыце вось гэтую газэтку „Сялянскую Ніву“, якая шчыра бароніць сялянскія інтарэсы і так-жа асьвятляе бягучыя падзеі нашы і ўсяго сьвету! Выпісавайце родныя кнігі і чытайце, развражайце супольна! Дык вы тады, браты, даведаецеся шмат чаго здаравейшага і карысьнейшага, чым з вашых вясковых звычайных зімовых гутаркаў і заняткаў. А калі вы, браты, будзеце пільна сачыць за газэтамі, роднай літэратурай, за ходам бягучых падзеяў і сытуацыі і, калі пойдзеце за клясавай Сялянскай Арганізацыяй, дык хутка зродзіцца падзея, якая павядзе вас да зьдзейсьненьня вашых жаданьняў... А да вашых ворагаў праяўляйце пагарду, несьвядомых вучыце, каб разам зламаць перашкоды.

Янка Закінуты.

Усіх падпішчыкаў просім прыслаць належныя за газэту грошы. Хто ня прышлець падпіскі, таму будзе спынена пасылка газэты.

Пісьмо ў Рэдакцыю.

Паважаны Грамадзянін Рэдактар!

Ад пэўнага часу беларускае грамадзянства падзялілася на некалькі розных групаў, між якімі стварыліся такія немагчыма варожыя адносіны, што яны атручваюць ды руйнуюць усё палітычнае, грамадзкае дый навет папросту—асабіста прыватнае жыцьцё ў грамадзянстве.

Але, трэба думаць, што з распачацьцем выбарнай кампаніі, калі і без таго раздражненыя групавай барацьбой ды ненавісьцяй страсьці разгарацца яшчэ страшней, гэт'кі стан у грамадзянстве яшчэ завострыцца...

Зусім асаблівае палажэньне ў беларускім грамадзянстве займаю я. Я заўсёды лічыў і лічу сябе, так сказаць,—непаўнапраўным сябрам беларускага грамадзянства, як нямаючы—ані палітычных правоў у Краі, (польскага грамадзянства), ані паўнаты ўласнага беларускага нацыянальнага самапачуцьця і самаазначэньня, ня гледзячы на маю кроўную сувязь з Краем і маё бязьмежнае жаданьне працаваць на яго карысьць. Дзеля таго я павінен і пачуваць сябе толькі як быццам „госьцем“, ці „працаўніком“, не бяручы на сябе абсалютна ніякай адказнасьці за ўсё, што робіцца ў беларускім грамадзянстве яго паўнапраўнымі, а дзеля таго і бяручымі на сябе паўнату адказнасьці сябрамі. І я ўсьцяж рабіў, наколькі ў мяне хапала сілы, усе высілкі каб лагодзіць усё ўзрастаючуюся, усьцяж шалеючую варожасьць паміж расколоўшыміся грамадзянства групамі, стаўшыся амаль не „фаховым“ раз'емчым судзьдзёй у лічных справах іх павадыроў, выступаючы адноль-кава, як паўнамоцнік то тэй, то гэтай стараны...

Цяпер — бо-ж больш не магу вытрымаць! — я ў пяршыню забіраю голас з аднаго боку, — дзеля апошняй перасьцярогі: даволі гэтай маральнай атруты—узаемнага нігілізаваньня! Даволі гэтага самаруйнаваньня! Даволі ахвяраў гэтага страшэннага падзелу. Гэта—з аднаго боку. А з другога, я гэтым прымушаны заявіць, што я ня маю больш папросту ані фізычных ані маральных сілаў зносіць такі стан таго грамадзянства, сябрам якога я хачу сябе лічыць, — я не магу ня толькі працаваць, але папросту не магу больш дыхаць атручанай атмасфэрай, акая створана гэтым—падзелам і яго скуткамі... Ня маючы ізноў паўнапраўнай волі і ўласнага самапачуцьця ў беларускім грамадзянстве, я магу, пасьля гэтай сваей перасьцярогі, фактычна зрабіць толькі адзіны, — крок. Калі дагэтуль я быў абмежаваным дык самаабмежаваным „homo privatus“, дык цяпер я раблюся — у беларускім грамадзянстве — „homo privatissimus“...

Я фармальна выходжу з усіх беларускіх таварыстваў, дзе я ад даўняга часу быў,—праўда, у апошнія часы, — зусім ужо нячынным бязьдзейным сябром.

Я складаю з сябе апошнія рэшткі грамадзкіх правоў і грамадзкай адказнасьці, якія яшчэ, прынамсі намінальна, меў у беларускім грамадзянстве, як сябра гэтых таварыстваў... I гэткі мой стан „анабіозу“ („паўсьмерці“) будзе трываць датуль, пакуль існуючы ў грамадзянстве ненармальны, шкодны падзел прынамсі не пазбавіцца сваіх самазабойчых „нігілізмаў“...

У заключэньне дадаю, што ніякай асабістай уразы ні да каго з паасобных сяброў беларускага грамадзянства я ня маю.

Шчыра спагадаючым амаль ня роднаму мне беларускаму народу, астаюся назаўсёды

Уладзімер Самойла.

Ад Рэдакцыі. Зьмяшчаем пісьмо здаваляючы просьбу гр. Ул. Самойлы. Цяпер ня робім ніякіх камэнтарыяў, пакідаем гэта на далей, калі здарыцца патрэба.

БІРЖА.

Вільня, 25.X. 1927 г.

ВАЛЮТЫ:

Даляры	8.88—8.86	зл.
Рублі зал. (10 р.)	—.00—00.—	„

ЗБОЖЖА, ЗЕМЛЯРОБ. І ІНШ. ПРАДУКТЫ

Вільня, 25.X. 1927 г.

Жыта за 100 кг. (6 пуд.) . .	39.00—40.00	зл.
Авёс „ „ . .	40.00—42.00	„
Ячмень брав. „ . .	45.00—46.00	„
„ на кашу „ . .	39.00—40.00	„
Пшаніца „ . .	00.00—00.00	„
Сланіна тутэйшая I гат. 1 кг. .	4.50—4.80	„
Клустасьць свінная „ . . .	4.60—5.00	„
Масла несал. за 1 кг.	6.50—6.50	„
„ салён.	5.00—5.60	„
Сьмятана за 1 літр	2.20—2.30	„
Тварог „	1.20—1.50	„
Яйкі за 1 дзес.	2.00—2.20	„

Розныя весткі.

Літоўскі бюджэт на 1928 год.

Кабінэт літоўскіх міністраў закончыў апрацоўку бюджэту на 1928 год. У параўнаньні з сёлетнім годам, бюджэт на наступны год трохі павялічаны. У асаблівасьці павялічэньне датткнецца асыгновак на народную асьвету, палепшаньне вясковае гаспадаркі і сродкаў камунікацыі. Тым часам зьмяншаюцца выдаткі на міністэрства абароны і утрыманьне дзяржаўных урадоўцаў.

„Работнік“ аб Уладзе.

„На кім і на чым апіраецца цяпер улада ў Польшчы? Ці на тых групах палітычных, якія яе афіцыяльна падтрымваюць? — пытаецца „Работнік“ і адказвае, — пэўна што не. Запраўднае палажэньне выглядае зусім іначай. Ня сыстэма ўрадаў маршалка Пілсудскага істнуе дзякуючы Партыі Працы, Звёнзку Направы, абшарніцкім манархістам, але-ж наадварот Партыя Працы, Звёнзак Направы ды Кансэрватары палітычна існуюць дзякуючы Пілсудскаму. Існуюць акраўкамі яго асабістага аўтарытэту. Але гэтыя партыі жывучы за рахунак Пілсудскага даюць яму вельмі мала, бадай што нічога ў сэнсе ўплываў на шырокія масы краю.

Дык што-ж зьяўляецца падставаю ўраду? Не паасобныя міністры, а сам марш. Пілсудскі. Арганізацыя ўлады і дзяржаўная палітыка Польшчы павісла фактычна на адным чалавеку. Гэта зьяўляецца тэхнічнаю сілаю і вялікаю слабасьцю ўсяе сыстэмы адразу. Насупраць гэтае сыстэмы выступае апазыцыя, абыймаючая фармальна львіную частку палітычных групіровак краю“.

Гэтак вось характэрызуе польская газэта „Работнік“ сучасны стан улады ў польскай дзяржаве. А калі гэтак, дык запраўды існуюць два дзейнікі: улада з аднэй асобы без народу і народ паняволяны аднэй асобай... Дык што гэта? Манархія ці нешта іншае, яшчэ не аформленае!

КУТОК СЬМЕХУ.

Вучань да вучня:
— Што рабіў сягоньня ў школе?
— Я? Чакаў, калі кончацца лекцыі.

—::—

— Юзік, хочаш зьесьць яшчэ кавалак хлеба?
— Не, дзякую.
— А што хочаш зьесьці?
— Вялікі кавалак хлеба.

П. Доля.

Ахвяры

для пацярпеўшых ад паводкі Украінцаў.

У Адміністрацыю „Сялянскае Нівы“ паступілі для пацярпеўшых ад паводкі Украінцаў наступныя ахфяры:

Ад жыхараў вёскі Трыбухоўшчыны, Браслаўскага пав. — 14 зл.; ад гр.: М. Кастуся, В. Шчоткіна, М. Лісіцы — па 50 гр.; І. Макуліка, М. Пятровіча, К. Сьлезьніка, М. Карпюка — па 40 гр.

Рэдактар і выдавец А. Герасімчук. Беларуская Друкарня ім. Ф. Скарыны, Вільня—Людвісарская 1.